

свещеници, да действува независимо отъ патриаршията. Тази акция обрнала внимание на европейските сили. За да се уреди това положение билъ свиканъ църковенъ съборъ, който се събралъ на 24 февруари 1861 година. Той изработилъ проектъ отъ 15 точки — „отстъпки на българитѣ“, които били отхвърлени отъ бълг. църковни дейци. А нѣколко месеца по-късно били заточени Иларионъ Макариополски, Авксентий Велешки и Паисий Пловдивски. Българитѣ настоявали на исканията си за самостоятелна църковна уредба, но срѣщали противодействия отъ всички страни, главно отъ Турция, която промѣнила проявената по-рано благосклонност, съ цель да тласне българското движение въ католишки води.

Цѣлото движение се следи внимателно отъ „България“, всички акции на патриаршията се критикуват злъчно и безпощадно, 15-тѣ точки на събора се отхвърлятъ като недаващи нищо на българитѣ, като залъгване на народа. „България“ поддържа, като единствено възможно разрешение на спора, униятата между българската църква и Папата. Движенето печелило все повече привърженици. Това стреснало българитѣ борци за независима, но православна църква. Т. Бурмовъ въ „Български Книжици“ съ пламенни статии защитилъ оставането на българската църква въ лоното на православието.

„Български Книжици“ и „Цариградски вѣстникъ“, който въ 60-тѣ години се очерталъ като близъкъ до руското посолство, сипѣли огнь и жупель срещу „България“ и Цанкова, когото представяли едва ли не като предателъ на своя народъ.

Този упрѣкъ не е билъ справедливъ. Ние вѣрваме, че Цанковъ, както и мнозина родолюбиви българи, сѫ били съгласни на всѣкакви вѣроизповѣдни компромиси, само за да разкѫсатъ грѣцките духовни вериги. Тѣмъ сигурно е било безразлично какво наименование ще има българската църква — православна или униятска, тѣй като тѣ сѫ се рѣководѣли отъ чисто национални, идеални подбуди. Тѣ сѫ предпочитали униятата, защото е имало най-голѣми изгледи чрезъ нея да се извлѣкатъ политически изгоди за българския народъ. Къмъ 60-тѣ години въ Франция царуваше могѫщиятъ крал Наполеонъ III и само една негова дума би била достатъчна за признаването на народностния характеръ на българското племе. Прочие, униятата е била срѣдство за постигане на друга цель . . .

Презъ декемврий 1860 година се сключила униятата. А въ началото на 1861 година за български архиепископъ билъ рѣкоположенъ Йосифъ Соколски. „България“ отбележава постепенното осѫществяване на нейната цель. По-късно Йосифъ Соколски билъ отвлѣченъ въ Русия, а рускиятъ